ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Мінекономіки

19 жовтня 2026 року № 2363

Міністр економіки та довкілля України

_____Олександр КРАВЧЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРЕМЕНЕЦЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД (ідентифікаційний код 01194986) (нова редакція)

м. Кременець
2026 рік

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

1. Загальні положення

1.1. КРЕМЕНЕЦЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД (далі – Ботанічний сад) створений відповідно до постанови Ради Міністрів Української РСР від 17.03.1990 № 57 «Про створення державного ботанічного саду загальнодержавного значення в м. Кременці Тернопільської області», входить до складу природно-заповідного фонду України та охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

Ботанічний сад є бюджетною, неприбутковою, науково-дослідною природоохоронною установою загальнодержавного значення, заснованою на державній власності, та належить до сфери управління Міністерства економіки та довкілля України (далі – Уповноважений орган управління).

1.2. Ботанічний сад у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним кодексом України, Лісовим кодексом України, Водним кодексом України, Законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ» та іншими законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами Уповноваженого органу управління, нормативно-правовими актами, які видаються міністерствами, іншими державними органами, міжнародними договорами, Проєктом організації території Ботанічного саду (далі – Проєкт організації території), а також цим Положенням.

1.3. Загальна площа Ботанічного саду становить 200 гектарів земель, що надаються Ботанічному саду у постійне користування.

Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами та об’єктами вилучаються з господарського використання і надаються в користування Ботанічному саду у порядку, установленому законодавством України.

1.4. Право Ботанічного саду на постійне користування земельними ділянками оформлюється відповідно до Земельного кодексу України та Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

1.5. Межі території Ботанічного саду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж території Ботанічного саду його межі визначаються відповідно до Проєкту створення Ботанічного саду.

1.6. На території Ботанічного саду у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

1.7. Повне найменування Ботанічного саду:
українською мовою – КРЕМЕНЕЦЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД; англійською мовою – Kremenets Botanical Garden.

1.8. Скорочене найменування Ботанічного саду:
українською мовою – Кременецький БС; англійською мовою – Kremenets BG.

1.9. Місцезнаходження Ботанічного саду: вул. Ботанічна, буд. 5, м. Кременець, Кременецький р-н.,Тернопільська обл., Україна, 47003.

2. Мета створення і завдання Ботанічного саду

2.1. Ботанічний сад створено з метою збереження, вивчення, акліматизації, розмноження в спеціально створених умовах та ефективного господарського використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори шляхом створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій, ведення наукової, навчальної та освітньої роботи.

2.2. Основними завданнями Ботанічного саду є:
збереження і поповнення в штучних умовах колекцій генофонду рослин, особливо рідкісних та зникаючих видів;
проведення науково-дослідних робіт з інтродукції та акліматизації, розмноження та ефективного використання видів рослин місцевої та світової флори, які мають цінні декоративні, лікарські та інші властивості;
ведення наукової, навчальної та освітньої роботи;
отримання високоякісного насіннєвого і вегетативного матеріалу, який пристосований до місцевих екологічних умов;
проведення навчання спеціалістів, практики студентів, організація конференцій, семінарів, виставок.

3. Юридичний статус Ботанічного саду

3.1. Ботанічний сад є юридичною особою публічного права. Права та обов’язки юридичної особи Ботанічний сад набуває з дня його державної реєстрації в установленому законом порядку.

3.2. Ботанічний сад здійснює свою діяльність відповідно до законодавства та цього Положення, яке затверджується Уповноваженим органом управління.

3.3. Ботанічний сад має відокремлене майно, самостійний баланс, поточні та інші рахунки в банках та органах Державної казначейської служби, власну

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

печатку, кутовий та інші штампи, логотип та бланки зі своїм найменуванням.

3.4. Ботанічний сад має право в порядку, установленому законодавством, учиняти правочини, набувати майнових та особистих немайнових прав, виконувати обов'язки, здійснювати претензійну роботу, бути відповідачем, позивачем і третьою особою в судах України та інших держав.

Ботанічний сад бере участь у справах через директора Ботанічного саду, іншу особу, уповноважену діяти від його імені відповідно до закону, цього Положення, трудового договору (контракту) (самопредставництво), або через представника.

3.5. Ботанічний сад відповідає за своїми зобов'язаннями в межах належного йому майна.

Ботанічний сад не несе відповідальності за зобов'язаннями власника (Уповноваженого органу управління), а власник (Уповноважений орган управління) не несе відповідальності за зобов'язаннями Ботанічного саду крім випадків, передбачених законодавством.

3.6. Надходження Ботанічного саду використовуються виключно для фінансування видатків на утримання Ботанічного саду, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності Ботанічного саду, визначених цим Положенням.

3.7. Ботанічному саду забороняється розподіляти отримані надходження або їх частини між Уповноваженим органом управління, працівниками Ботанічного саду (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску).

4. Права та обов'язки Ботанічного саду

4.1. Ботанічний сад має право:

укладати договори та вчиняти інші правочини згідно із законодавством;

самостійно відкривати рахунки в установах банків та органах Державної казначейської служби;

у встановленому порядку для забезпечення виконання основних завдань та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, екологічних освітньо-виховних, рекреаційних, господарських та інших робіт, визначених Проєктом організації території Ботанічного саду;

утворювати відповідні структурні підрозділи (відділи, сектори, лабораторії, природознавчий музей);

здійснювати будівництво споруд (адміністративних, лабораторних, житлових, рекреаційних, еколого-просвітницьких і господарських), шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, інженерних мереж, пов'язаних з діяльністю Ботанічного саду;

надавати платні послуги згідно із законодавством;

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

публікувати результати наукових досліджень або оприлюднювати їх іншим способом;

отримувати, передавати та поширювати наукову, науково-технічну інформацію;

здійснювати інші види діяльності, не заборонені законодавством.

До затвердження Проєкту організації території проведення зазначених заходів здійснюється відповідно до Проєкту створення Ботанічного саду та цього Положення.

4.2. Ботанічний сад зобов'язаний:

забезпечувати збереження закріпленого і переданого на праві узуфрукта державного майна та цільове використання бюджетних коштів;

здійснювати свою фінансову діяльність у межах затвердженого кошторису доходів і видатків з дотриманням фінансової (бюджетної) дисципліни;

здійснювати реконструкцію, капітальний ремонт основних фондів, закріплених за Ботанічним садом на праві оперативного управління або переданих на праві узуфрукта державного майна;

створювати належні умови для високопродуктивної праці, забезпечувати додержання законодавства про працю, соціальне страхування, правил та норм охорони праці, техніки безпеки;

здійснювати заходи з удосконалення організації діяльності Ботанічного саду;

здійснювати заходи з удосконалення системи оплати праці з метою підвищення матеріальної заінтересованості працівників у результатах як особистої праці, так і роботи Ботанічного саду, забезпечувати економне і раціональне використання фонду оплати праці та своєчасні розрахунки з працівниками Ботанічного саду;

виконувати норми та вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання та відтворення природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки;

здійснювати бухгалтерський та оперативний облік, складати статистичну і фінансову звітність у межах затвердженого кошторису доходів і видатків згідно із законодавством;

оприлюднювати на своєму офіційному вебсайті інформацію, оприлюднення якої визначено законодавством;

погоджувати з Уповноваженим органом управління питання щодо вилучення чи добровільної відмови від користування земельною ділянкою, зміни цільового призначення земельних ділянок або їх частин, які перебувають у Ботанічному саду на праві постійного користування.

5. Майно Ботанічного саду

5.1. Майно Ботанічного саду є державною власністю та закріплене за ним на праві оперативного управління або передане на праві узуфрукта державного

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

майна.

5.2. Майно Ботанічного саду становлять основні фонди, оборотні засоби, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Ботанічного саду.

5.3. Джерелами формування майна Ботанічного саду є:

майно, у тому числі кошти, передані Уповноваженим органом управління;

бюджетні кошти та власні надходження, отримані від усіх видів діяльності Ботанічного саду;

кошти спеціального фонду державного бюджету;

безоплатні або благодійні внески, пожертвування підприємств, організацій та громадян;

інші джерела, не заборонені законодавством.

5.4. Відчуження, у тому числі реалізація та придбання транспортних засобів, списання, надання в оренду та продовження договорів оренди об’єктів державної власності, що закріплені за Ботанічним садом на праві оперативного управління або передані на праві узуфрукта державного майна, здійснюються за погодженням з Уповноваженим органом управління в порядку, установленому законодавством.

Відчуження нерухомого майна здійснюється за погодженням з Уповноваженим органом управління в порядку, установленому законодавством.

Відчуження майна здійснюється шляхом його продажу на електронному аукціоні в установленому законодавством порядку.

Нерухоме майно Ботанічного саду не може бути відчужено в будь-який спосіб без погодження з Уповноваженим органом управління.

5.5. Земля, основні фонди, інше державне майно не можуть бути предметом застави.

5.6. Ботанічний сад здійснює володіння, користування землею та іншими природними ресурсами відповідно до мети своєї діяльності та законодавства.

Ботанічний сад в установленому законодавством порядку забезпечує оформлення та державну реєстрацію речових прав на об’єкти, земельні ділянки, права на які підлягають державній реєстрації.

Вилучення чи добровільна відмова від користування земельною ділянкою, зміна цільового призначення земельних ділянок або їх частин, які перебувають у користуванні Ботанічного саду, здійснюються відповідно до законодавства.

5.7. Ботанічний сад не має права безоплатно передавати належне йому майно іншим юридичним особам чи громадянам, крім випадків, передбачених законом.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

5.8. Списання з балансу не повністю амортизованих основних фондів, а також прискорена амортизація основних фондів здійснюються лише за згодою Уповноваженого органу управління.

5.9. Контроль за ефективністю використання та збереження закріпленого за Ботанічним садом чи переданого на праві узуфрукта державного майна здійснює Уповноважений орган управління.

6. Управління Ботанічним садом

6.1. Управління діяльністю Ботанічного саду відповідно до повноважень, визначених законодавством та цим Положенням, здійснюється спеціальною адміністрацією (далі – Адміністрація).

Адміністрацію очолює директор Ботанічного саду, який призначається на посаду та звільняється з посади Уповноваженим органом управління в установленому законодавством порядку.

Контракт з директором Ботанічного саду може бути розірваний на підставах, установлених законодавством, а також передбачених у контракті.

Наслідком прийняття Уповноваженим органом управління рішення про звільнення директора Ботанічного саду є розірвання з ним контракту.

6.2. Адміністрація розробляє:

структуру, штатний розпис Ботанічного саду та кошторис, і подає їх на затвердження в установленому порядку до Уповноваженого органу управління;

щорічні плани заходів з наукової та науково-технічної діяльності, екологічної освітньо-виховної роботи;

плани природоохоронних заходів із збереження природно-заповідного фонду і подає їх на затвердження Уповноваженому органу управління.

6.3. Для забезпечення виконання основних завдань та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, екологічних освітньо-виховних, рекреаційних, господарських та інших робіт, визначених Проєктом організації території Ботанічного саду, Адміністрація має право в установленому порядку:

утворювати відповідні структурні підрозділи (відділи, сектори, лабораторії, природознавчий музей);

надавати платні послуги згідно із законодавством;

публікувати результати своїх наукових досліджень або оприлюднювати їх іншим способом;

отримувати, передавати та поширювати наукову, науково-технічну інформацію;

брати участь у судових справах як позивач, відповідач, третя особа, заявник, потерпілий, заінтересована особа;

здійснювати інші види діяльності, не заборонені законодавством.

До затвердження Проєкту організації території проведення зазначених

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

заходів здійснюється відповідно до Проєкту створення Ботанічного саду та цього Положення.

6.4. Директор Ботанічного саду несе персональну відповідальність за виконання покладених на Ботанічний сад завдань, у тому числі за організацію та проведення природоохоронних заходів, наукової та науково-технічної і рекреаційної діяльності, екологічних освітньо-виховних, рекреаційних, господарських та інших робіт, збереження переданого на праві узуфрукта державного майна і забезпечення пожежної безпеки його об’єктів, за створення належних соціально-побутових і виробничих умов для працівників Ботанічного саду тощо.

6.5. Директор Ботанічного саду відповідно до покладених на нього завдань:

здійснює керівництво роботою Адміністрації та несе відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

забезпечує виконання завдань, визначених цим Положенням;

представляє Ботанічний сад в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, судових, правоохоронних органах, на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності та у відносинах з трудовим колективом;

відповідає за результати діяльності Ботанічного саду перед Уповноваженим органом управління;

визначає функціональні обов’язки працівників Ботанічного саду; забезпечує

організацію ведення бухгалтерського обліку Ботанічного саду; забезпечує

дотримання законодавства про державну таємницю, зокрема дотримання встановленого законодавством режиму секретності;

забезпечує збереження матеріальних носіїв секретної інформації та здійснення заходів щодо охорони державної таємниці;

забезпечує організацію дотримання Ботанічним садом вимог Закону України «Про запобігання корупції»;

готує пропозиції щодо вдосконалення роботи Ботанічного саду;

звітує перед Уповноваженим органом управління про результати діяльності Ботанічного саду;

організовує проведення інвентаризації майна Ботанічного саду для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку, фінансової звітності та статистичної інформації згідно із законодавством;

подає Уповноваженому органу управління пропозиції щодо внесення змін до цього Положення;

видає від імені Ботанічного саду довіреності на вчинення відповідних правочинів;

видає накази з питань діяльності Ботанічного саду;

затверджує положення про структурні підрозділи Ботанічного саду;

призначає згідно з кваліфікаційними вимогами відповідно до законодавства та звільняє з посад працівників Ботанічного саду;

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

призначає на посади і звільняє з посад за погодженням з Уповноваженим органом управління заступників директора Ботанічного саду, здійснює розподіл функціональних обов’язків між ними;

вирішує питання добору, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, здійснює розподіл функціональних обов’язків між ними, уживає заходів для їх заохочення та накладає дисциплінарні стягнення;

призначає на наукові посади працівників (у тому числі керівників наукових структурних підрозділів та їх заступників) за результатами конкурсного відбору;

приймає відповідно до законодавства рішення про притягнення до матеріальної та дисциплінарної відповідальності працівників Ботанічного саду;

відповідно до законодавства встановлює розпорядок робочого дня, обирає форми і систему оплати праці, установлює працівникам конкретні розміри тарифних ставок, відрядних розцінок, посадових окладів на умовах, передбачених колективним договором та галузевою угодою;

здійснює матеріальне заохочення (преміювання, винагороди, доплати та надбавки) працівників Ботанічного саду відповідно до законодавства та на умовах, передбачених колективним договором;

забезпечує безпечні умови роботи працівникам Ботанічного саду;

укладає колективний договір;

вирішує питання організації бухгалтерського та іншого обліку в Ботанічному саду, а також підписує фінансову та іншу звітність відповідно до законодавства;

розпоряджається відповідно до законодавства та цього Положення майном Ботанічного саду, у тому числі його коштами;

укладає від імені Ботанічного саду договори (укладання договорів про спільну діяльність та управління майном здійснюються за погодженням з Уповноваженим органом управління);

відкриває рахунки в банках / органах Державної казначейської служби;

погоджує відповідно до законодавства з Уповноваженим органом управління передачу в оренду та продовження договорів оренди майна, закріпленого за Ботанічним садом на праві оперативного управління або переданого на праві узуфрукта державного майна;

забезпечує здійснення контролю за ефективним використанням орендованого майна;

погоджує з Уповноваженим органом управління свої відпустки та закордонні відрядження, а також інформує Уповноважений орган управління про відрядження в межах України та невідкладно інформує про свою тимчасову непрацездатність;

вирішує інші питання діяльності Ботанічного саду відповідно до вимог законодавства та цього Положення.

На період тимчасової відсутності директора Ботанічного саду тимчасове виконання його обов’язків покладається на одного із заступників директора Ботанічного саду або іншого працівника Ботанічного саду згідно з наказом директора Ботанічного саду.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

6.6. Для розгляду поточних і перспективних наукових, науково-технічних та інших питань у Ботанічному саду утворюється науково-технічна рада (далі – НТР). Положення про НТР і її склад затверджуються Уповноваженим органом управління в установленому порядку.

6.7. Атестація директора Ботанічного саду та наукових працівників Ботанічного саду проводиться в порядку, передбаченому законодавством.

6.8. Для виконання окремих робіт (надання послуг) директор Ботанічного саду може залучати громадян, виробничі, творчі та інші колективи, спеціалістів наукових і вищих навчальних закладів, укладаючи з ними відповідні цивільно-правові договори у встановленому законодавством порядку.

6.9. Директор Ботанічного саду та заступники директора Ботанічного саду мають право подавати документи для державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, передане Ботанічному саду на праві узуфрукта державного майна.

7. Трудовий колектив Ботанічного саду

7.1. Трудовий колектив Ботанічного саду становлять усі громадяни, які своєю працею беруть участь у його діяльності згідно з трудовим договором (контрактом, угодою).

7.2. Трудовий колектив Ботанічного саду формується на загальних засадах відповідно до вимог законодавства.

7.3. Умови організації та оплати праці членів трудового колективу Ботанічного саду, їх соціальний захист визначаються відповідно до вимог законодавства.

7.4. Відносини між Адміністрацією та трудовим колективом регулюються колективним договором.

7.5. Рішення із соціально-економічних питань, що стосуються діяльності Ботанічного саду, розробляються і приймаються його органами управління за участю трудового колективу та уповноважених ним органів і відображаються в колективному договорі. Колективним договором також регулюються питання охорони праці, виробничі та трудові відносини трудового колективу з Адміністрацією.

7.6. Питання соціального розвитку, зокрема поліпшення умов праці, життя

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

та здоров’я, вирішуються трудовим колективом за участю директора Ботанічного саду.

7.7. Загальні збори трудового колективу Ботанічного саду:

розглядають і схвалюють проєкт колективного договору та змін до нього;

заслуховують інформацію про виконання сторонами колективного договору;

беруть участь у визначенні критеріїв матеріального стимулювання праці співробітників Ботанічного саду;

беруть участь у вирішенні питань соціального розвитку Ботанічного саду.

7.8. Трудовий колектив реалізує свої повноваження на підставі рішень загальних зборів трудового колективу, які проводяться не рідше ніж один раз на рік. Рішення загальних зборів трудового колективу приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні працівників шляхом відкритого голосування. Інформацію про проведення загальних зборів трудового колективу доводять до відома всіх працівників за тиждень. Загальні збори трудового колективу визначають своїх повноважних представників для підписання колективного договору та контролю за його виконанням.

7.9. Інтереси трудового колективу може представляти профспілкова організація Ботанічного саду, яка діє згідно із законодавством.

8. Структура та режим території Ботанічного саду

8.1. Територія Ботанічного саду, охоронні зони враховуються в усіх видах землевпорядної, містобудівної та проєктної документації.

8.2. Зонування території Ботанічного саду проводиться відповідно до цього Положення та Проєкту організації території, що розробляється спеціалізованими науковими та проєктними установами і затверджується Уповноваженим органом управління.

8.3. У межах Ботанічного саду для забезпечення необхідного режиму охорони та ефективного використання можуть бути виділені зони:

експозиційна - її відвідування дозволяється в порядку, що встановлюється Адміністрацією;

наукова - до складу зони входять колекції, експериментальні ділянки тощо, на відвідування її мають право лише співробітники ботанічного саду у зв’язку з виконанням ними службових обов’язків, а також спеціалісти інших установ з дозволу Адміністрації;

заповідна - відвідування її забороняється, крім випадків, коли воно пов’язано з проведенням наукових спостережень;

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

адміністративно-господарська.

8.4. На території Ботанічного саду забороняється будь-яка діяльність, що не пов’язана з виконанням покладених на них завдань і загрожує збереженню колекцій флори.

8.5. У межах території Ботанічного саду забороняється:

проїзд механічних транспортних засобів, крім доріг загального користування, вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, автомобільних доріг на приватних територіях, крім транспортних засобів:

посадових осіб Ботанічного саду, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів;

посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров’я, з’єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов’язків;

працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об’єктів інфраструктури, розташованих у межах Ботанічного саду.

8.6. Використання природних ресурсів на території Ботанічного саду здійснюється у загальному та спеціальному порядках. Загальне використання природних ресурсів здійснюється відповідно до цього Положення, Проєкту організації території та з урахуванням вимог режиму території. Забезпечення додержання режиму території Ботанічного саду під час використання природних ресурсів у загальному порядку покладається на його Адміністрацію. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Ботанічного саду здійснюється на підставі дозволів, виданих Тернопільською обласною державною адміністрацією, у межах лімітів, затверджених Мінекономіки.

9. Охорона території Ботанічного саду

9.1. Охорона території Ботанічного саду покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

9.2. Службу державної охорони Ботанічного саду (далі – служба держохорони) очолює директор Ботанічного саду, який несе повну

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і ресурсів у межах його території.

9.3. Основними завданнями служби держохорони є:

забезпечення додержання режиму території та об’єктів Ботанічного саду;

попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства на території Ботанічного саду.

9.4. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

9.5. Порушення вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища на території Ботанічного саду тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

9.6. Державний контроль за додержанням режиму Ботанічного саду здійснюється Державною екологічною інспекцією України, посадовими особами служби держохорони та іншими уповноваженими законом державними органами.

9.7. Громадський контроль за додержанням режиму території Ботанічного саду здійснюється громадськими інспекторами охорони навколишнього природного середовища.

10. Наукова та науково-технічна діяльність

10.1. Проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень на території Ботанічного саду спрямовано на створення та утримання колекцій рослин рідкісних та типових видів місцевої і світової флори, їх вивчення та ефективне використання відповідно до законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про науково-технічну інформацію» та інших нормативно-правових актів.

Наукова та науково-технічна діяльність для Ботанічного саду є основною.

10.2. Наукові дослідження у Ботанічному саду проводяться за такими напрямами:

відтворення біологічної різноманітності рослинного світу, розробка наукових основ його охорони, особливо рідкісних та зникаючих видів рослин;

розробка наукових основ фітоіндикації екологічного стану урбанізованих територій та оптимізації техногенного середовища;

опрацювання практичних і теоретичних питань інтродукції, реінтродукції, акліматизації, селекції та насінництва рослин з метою збереження біологічної різноманітності, збагачення і використання рослинних ресурсів;

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

дослідження біологічних, екологічних та фізіолого-біохімічних особливостей інтродуцентів, їх адаптації до нових умов та способів підвищення їх резистентності;

вивчення змін біогеоценотичного покриву місцевості під впливом антропогенного навантаження, розробка заходів щодо поліпшення стану біогеоценотичного покриву;

розробка та апробація різних методів розмноження та вирощування рослин перспективних для використання у господарстві;

розробка наукових основ декоративного садівництва та ландшафтної архітектури та створення експозицій рослин з різними господарськими ознаками;

розробка і впровадження сучасних методів захисту рослин від шкідників і збудників хвороб;

дослідження генетичних і фізіолого-біохімічних аспектів стійкості рослин до техногенних факторів забруднення навколишнього середовища;

створення баз даних для електронно-обчислювальних машин про колекційні фонди рослин, рідкісні та корисні рослини регіону.

10.3. Програми і плани науково-дослідних робіт Ботанічного саду розглядаються НТР та затверджуються директором Ботанічного саду.

10.4. Для виконання завдань та наукових тем Ботанічний сад:

утримує, розвиває та проводить систематичне вивчення наукових колекцій, створює експозиції різних груп рослин відкритого і закритого ґрунту, колекційні та експериментальні ділянки, ділянки рідкісних видів рослин, розсадники, гербарій;

організує наукові експедиції та відрядження з метою вивчення і мобілізації рослинних ресурсів, приділяючи особливу увагу рідкісним і зникаючим видам рослин;

створює насіннєвий фонд;

здійснює придбання та обмін насінням, живцями і живими рослинами з різними установами, організаціями і громадянами, створює та видає каталог насіння обмінного фонду;

видає наукові праці, статті, тези, монографії, науково-популярні брошури, книги, путівники;

надає навчальним закладам можливість використання колекцій та експозицій рослин для демонстраційних, навчальних та наукових цілей, надає лабораторії та виробничі бази, бібліотечні та наукові матеріали для виконання дисертаційних, дипломних та курсових робіт, проведення навчальних та виробничих практик на основі укладених договорів про співпрацю;

сприяє впровадженню найбільш цінних інтродукованих рослин для масового розмноження, розробляє та розповсюджує методичні вказівки щодо їх вирощування.

10.5. Ботанічний сад має право:

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

брати участь в екологічних, регіональних, галузевих, державних, загальнодержавних, міжнародних програмах, а також конференціях, симпозіумах тощо;

здійснювати наукову та науково-дослідну діяльність відповідно до договорів з іншими організаціями та установами з природоохоронних та інших питань, віднесених до компетенції Ботанічного саду;

формувати фонди наукових матеріалів (поповнення колекційних матеріалів тощо), обмінюватися експонатами у встановленому порядку.

10.6. Наукові дослідження на території Ботанічного саду можуть здійснюватись іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами та організаціями і Адміністрацією.

11. Екологічна освітньо-виховна робота

11.1. У Ботанічному саду проводиться екологічна освітньо-виховна робота з метою цілеспрямованого впливу на світогляд, поведінку і діяльність місцевого населення та відвідувачів стосовно збереження природної спадщини країни, природних комплексів територій та об’єктів Ботанічного саду, забезпечення підтримки природоохоронної діяльності Ботанічного саду шляхом поширення знань і підвищення обізнаності щодо цінностей біологічної та ландшафтної різноманітності, формування екологічної свідомості та виховання поваги до природи за основними напрямами і з використанням форм діяльності, визначених у Положенні про екологічну освітньо-виховну роботу установ природно- заповідного фонду, затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 26.10.2015 № 399, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 11.11.2015 за № 1414/27859.

11.2. Ботанічний сад у сфері екологічної освітньо-виховної роботи співпрацює з усіма верствами населення, підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, громадськими та міжнародними організаціями, насамперед з дошкільними, загальноосвітніми, позашкільними, професійно-технічними та вищими навчальними закладами, медіа.

11.3. Для організації екологічної освітньо-виховної роботи в Ботанічному саду утворюється структурний підрозділ.

11.4. Щорічні плани заходів та звіти з екологічної освітньо-виховної роботи Ботанічного саду розглядаються НТР та затверджуються директором Ботанічного саду.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

12. Рекреаційна діяльність

12.1. Рекреаційна діяльність на території Ботанічного саду здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об’єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 26.07.2022 № 256, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.09.2022 за № 1043/38379.

12.2. Основними напрямами рекреаційної діяльності в межах Ботанічного саду є:

створення умов для здійснення рекреаційної діяльності з додержанням режиму території Ботанічного саду;

установлення допустимих антропогенних (рекреаційних) навантажень на територію Ботанічного саду;

організація та облаштування інформаційно-туристичних центрів, еколого-освітніх стежок, туристичних маршрутів, оглядових майданчиків, рекреаційних ділянок;

поширення інформації рекламного та інформаційного змісту (оприлюднення в засобах масової інформації та на вебсайтах інформації про рекреаційні ресурси і послуги, а також про суб’єктів рекреаційної діяльності в межах Ботанічного саду та/або поруч з ними);

вивчення, узагальнення та впровадження кращого національного і закордонного досвіду і практики з організації рекреаційної діяльності;

формування в рекреантів і місцевих жителів культури оздоровлення, відпочинку та туризму на природі, бережливого та гуманного ставлення до природної і культурної спадщини.

12.3. Для організації рекреаційної діяльності в Ботанічного саду утворюється спеціальний структурний підрозділ.

12.4. Ботанічний сад здійснює такі заходи:

забезпечує організацію рекреаційної інфраструктури, створення мережі еколого-освітніх та науково-пізнавальних маршрутів, рекреаційних зон для забезпечення сприятливих умов для відпочинку населення та відвідувачів Ботанічного саду;

здійснює роботи з оцінки рекреаційних ресурсів (природні, історико-культурні, етнографічні тощо);

проводить дослідження, пов’язані із забезпеченням провадження рекреаційної діяльності відповідно до законодавства.

12.5. Рекреаційна діяльність на території Ботанічного саду організовується спеціальним підрозділом Адміністрації, а також іншими підприємствами, установами та організаціями на підставі угод з Адміністрацією.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

13. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення Ботанічного саду

13.1. Фінансування заходів, пов’язаних із функціонуванням Ботанічного саду здійснюється відповідно до законодавства за рахунок коштів загального та спеціального фондів державного бюджету. Для цієї мети можуть також залучатися кошти місцевих бюджетів, благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій, громадян та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

13.2. Кошти, отримані в результаті надання платних послуг згідно з переліком платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 № 1913, є власними коштами Ботанічного саду і вилученню не підлягають. Ці кошти використовуються відповідно до законодавства та згідно з кошторисом Ботанічного саду, затвердженим Уповноваженим органом управління в установленому порядку, зокрема до 50 відсотків зазначених надходжень – на преміювання працівників відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи під час організації та надання таких послуг.

13.3. Матеріально-технічне забезпечення Ботанічного саду здійснюється у встановленому законодавством порядку.

13.4. Адміністрація може встановлювати плату за відвідування території в установленому порядку.

13.5. Проведення заходів щодо збереження природних комплексів та іншої діяльності здійснюється згідно з планом природоохоронних заходів, що затверджується Уповноваженим органом управління.

13.6. Ботанічний сад може подавати в установленому порядку запити про виділення коштів для здійснення природоохоронних заходів.

14. Взаємодія з підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами – підприємцями, які здійснюють діяльність на території Ботанічного саду

14.1. Ботанічний сад взаємодіє з підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами – підприємцями згідно з національним законодавством і міжнародними договорами.

14.2. Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, а також фізичні особи – підприємці, які розташовані на території Ботанічного саду

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

(далі – суб'єкти господарювання), здійснюють господарську діяльність на території Ботанічного саду згідно із законодавством, Проєктом організації території, а також цим Положенням.

14.3. Із суб'єктами господарювання, які здійснюють свою діяльність на території Ботанічного саду, Адміністрацією укладаються цивільно-правові та/або господарські договори / угоди.

14.4. Для координації діяльності з питань використання природних комплексів та об'єктів підприємствами, установами та організаціями, у межах території Ботанічного саду, Адміністрація може утворювати координаційну раду із представників місцевих органів виконавчої влади та керівників цих підприємств, установ та організацій.

15. Міжнародна діяльність

15.1. Ботанічний сад може брати участь у міжнародному співробітництві у сфері збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, особливо видів тваринного і рослинного світу та природних оселищ, занесених до міжнародних Червоних списків.

15.2. Ботанічний сад може брати участь у розробці та участі в реалізації міжнародних наукових та інших програм і проєктів, обміні науковою інформацією, підвищенні кваліфікації співробітників Ботанічного саду, входити до складу міжнародних природоохоронних асоціацій, об'єднань, організацій тощо.

16. Компетенція Уповноваженого органу управління

16.1. Уповноважений орган управління відповідно до покладених на нього завдань здійснює повноваження щодо реалізації прав держави, як власника майна, переданого Ботанічного саду, що пов'язані з володінням, користуванням і розпоряджанням ним у межах, визначених законодавством, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

16.2. Уповноважений орган управління:

16.2.1. Затверджує Положення про Ботанічний сад та зміни до нього, здійснює контроль за його дотриманням.

16.2.2. Призначає на посаду та звільняє з посади директора Ботанічного саду, укладає і розриває з ним контракт, здійснює контроль за дотриманням його умов.

16.2.3. Проводить моніторинг фінансової діяльності Ботанічного саду.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

16.2.4. Затверджує кошторис на утримання Ботанічного саду та зміни до нього.

16.2.5. Затверджує штатний розпис, структуру Ботанічного саду та внесення змін до них.

16.2.6. Здійснює контроль за ефективним використанням і збереженням державного майна, закріпленого за Ботанічний садом на праві оперативного управління або переданого на праві узуфрукта державного майна.

16.2.7. Погоджує кандидатури на посади заступників директора Ботанічного саду та звільнення їх з посад.

16.2.8. Погоджує укладання Ботанічний садом договорів про спільну діяльність та управління майном.

16.2.9. Погоджує в установленому законодавством порядку передачу в оренду та продовження договорів оренди майна, закріпленого за Ботанічний садом на праві оперативного управління або переданого на праві узуфрукта державного майна, а також придбання та реалізацію транспортних засобів.

16.2.10. Погоджує в установленому законодавством порядку відчуження майна, що належить до основних фондів (засобів) Ботанічного саду, а також списання основних засобів.

16.2.11. Забезпечує контроль за законністю, ефективністю використання та збереженням закріпленого за Ботанічний садом державного майна.

16.2.12. Погоджує списання з балансу не повністю амортизованих основних фондів, а також прискорену амортизацію основних фондів.

16.2.13. Погоджує відпустки та закордонні відрядження директора Ботанічного саду.

16.2.14. Здійснює інші повноваження відповідно до законодавства та цього Положення.

17. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Ботанічного саду

17.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Ботанічного саду здійснюються відповідно до законодавства.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

18. Припинення Ботанічного саду як юридичної особи

18.1. Припинення Ботанічного саду як юридичної особи здійснюється в установленому законодавством порядку.

Підписувач: Кравченко Олександр Сергійович
Сертифікат: 5EB375A2438DB7920400000011EB0300F7200D00
Дійсний з 21.07.2026 11:22:00 по 21.07.2028 11:22:00

Пронумеровано, прошнуровано, та скріплено печаткою

_____ аркушів

Заступник директора департаменту природно-заповідного фонду, природоохоронних територій та біорізноманіття - начальник відділу моніторингу територій та об'єктів природно-заповідного фонду

_____ Людмила ЧЕРВОНОПИСЬКА

«___» _____ **2026 р.**